

Osuuskunnat ja kestävä kehitys – kirjan julkistamistilaisuus 24.2.2015 klo 9.30–11.00

Kiitän kirjan julkistamistilaisuuden järjestäjiä, joihin itsekkin kuulun toimituskunnan jäsenenä, minulle annetusta päätöspuheenvuorosta Pellervo-Seuran ja Helsingin yliopiston ”Osuuskunnat ja kestävä kehitys” kirjan julkistamistilaisuudessa.

Kirja on sisällöltään ajankohtainen, joka pohjautuu 20.11.2013 Helsingissä Tieteiden talolla samasta aiheesta järjestettyyn seminaariin ja useiden luennoitsijoiden puheenvuoroihin. Lisäksi artikkeleita on kirjaan kirjoittanut 2 asiantuntijaa, jotka eivät seminaarissa käyttäneet puheenvuoroa.

Kirja on ulkonäöltään houkutteleva ja kauniisti taitettu, kiitos Pellervo-Seuralle ja taittaja Minna Aholle. Olen saanut kirjasta erittäin positiivista palautetta sähköpostin kautta mm. Tieteiden seurain entiseltä pääsihteeriltä ja UniPID:in perustamisen vaikuttaneelta prof. Tapio Markkaselta.

Tuskinpa olisin nyt tässä käyttämässä puheenvuoroa tai tuskinpa olisi seminaareja järjestetty tai kirjaa olemassa, ellei olisi ollut YK:n Johannesburgissa vuonna 2002 järjestämää kestävä kehityksen huippukokousta, jonka jälkeen perustettiin suomalaisista yliopistoista koostuva verkosto UniPID, jonka perustaja jäsenenä itsekkin toimin Helsingin yliopiston osalta.

Huippukokous oli merkittävä siinä mielessä, että kestävä kehitys määriteltiin yksimielisesti, jonka yhteydessä laadittiin toimintasuunnitelma. Kuitenkin on mainittava, että huippukokouksen keskeiseksi keskusteluaiheeksi nousi erityisesti Saharan eteläpuolella vallitseva köyhyys.

UniPID:in työnjaon mukaisesti jaettiin Helsingin yliopistolle maatalous, maaseutu ja osuustoiminta. Koko Helsingin yliopistoa edustava ja palveleva ”Kestävän kehityksen työn kehittäminen ja valmistelu” – hanke aloitti toimintansa v.2004 ja olen toiminut hankkeen vetäjänä siitä lähtien maatalous- metsätieteellisen tiedekunnan taloustieteen laitoksella. HY:n keskushallinto arvioituaan hankkeen sisällön, tulokset ja tärkeyden antoi sille taloudellista tukea aluksi määräaikaaisesti ja myöhemmin vakinaisesti, jonka HY:n korkealta viranomaiselta saamani tiedon mukaan oli tarkoitus palkata hankkeen vetäjä vakinaisesti. Tähän myötämielisyyteen vaikutti erityisesti osuustoiminnan alalla tehty laaja vastuullinen työ.

Hankkeen aikana on myös tehty kartoitus kestävästä kehityksestä ja kehityskysymyksestä ja osuustoiminnan opetuksesta HY:n 3 tiedekunnassa mm. maatalous-metsätieteellisessä, matemaattis-luonnontieteellisessä ja käyttäytymistieteellisessä tiedekunnassa

Haluan saattaa tiedoksi, että käsillä oleva kirja on v. 2005 ilmestyneen UniPID:in julkaiseman kirjan ”University Partnerships for International Development-Finnish Development knowledge ainoa julkaistu teos yliopiston tasolla. Aiemmassa kirjassa on artikkelini ”Co-operatives as a pathway to Poverty Alleviation for Small-Scale farmers in sub-Saharan Africa”.

Hankkeen toimintaperiaatteena on kumppanuuden luominen ja osallistuminen osuustoiminnan aiheeseen liittyviin tilaisuuksiin. Suomessa on Pellervo-Seuran kanssa tehty hyvä kumppanuus yhteistyötä mm. vuonna 2012 YK:n Kv. Osuustoimintavuoden aikana, jolloin toimin UM:n – virallisesti perustamaan toimikunnan sihteerinä ja Focal Pointina. Yhteistyö jatkuu edelleen osuustoiminta vuosikymmenen lopun asti.

Tämä antoi mahdollisuuden minulle tarjota 3 esitelmää YK:n päämajassa pidetyssä Kansainvälisen osuustoimintavuoden avajaisissa:

- Finland – a pioneering country in international co-operative development dialogue;
- A Cooperative solution- Cooperative Action by African women and men can create better livelihoods in spite of prevailing poverty in sub-Saharan Africa;
- Co-ops as an option to combat climate change and food insecurity.

Hyvät kuulijat,

Tähän tuoreeseen kirjaan olen kirjoittanut artikkelin, jossa käsittelen Kalalin naisten osuusmeijeriä Tansaniassa. Artikkelini pohjautuu tekemääni UM:n tilaustutkimuksen selvitystyöhön v. 2013.

Tietoni ja kiinnostukseni Kalalin naisten osuusmeijeriä kohtaan alkoi varsinaisesti vuonna 2008 osallistuessani Tansanian Arushassa ICA Africa osuustoiminnan alueelliseen kokoukseen. Hyvä ja pitkäaikainen ystäväni ja kollegani Tansanian Osuustoimintaliiton (Tanzania Federation of Cooperatives) johtajana toimiva Agnes Namuhisa esitteli kollegansa kanssa tekemänsä tutkimustyön Kalalin meijeristä. Oli kiinnostavaa ja hämmästyttävää, että juuri naiset olivat perustaneet meijerin. Odotin innokkaasti pääseväni meijeriin, joka toteutuikin v. 2013. Tutustuessani meijeriin ja sen teknisiin laitteisiin sekä tavoitteisiin, huomasin, että uudistukset olisivat tarpeen nopealla aikataululla, jos toimintaa halutaan jatkaa.

Tarjosinkin Luoteis-Etiopiaan Bahir Darin kaupunkiin v. 1979 tekemäni meijerisuunnitelman ”Dairy Establishment Feasibility Study in Bahir Dar town in North-West Ethiopia, 1979”, joka hyväksyttiin heti paikallisella tasolla.

Hyvät kuulijat

Käsissäni oleva kirja on omistettu Osuustoiminnan vuosikymmenelle 2011-2020. Tänä aikana Kansainvälinen Osuustoimintaliitto (ICA ) on luvannut panostaa kehitysmaiden ja erityisesti Afrikan osuustoimintaan. Tämä on hyvä ajatus.

Nairobissa 17-19.11. 2014 pidetyssä ICA Afrikka 11. alueellisessa kokouksessa käsiteltiin erittäin tärkeätä aihetta ”Improving and sustaining members’ socio-economic well-being through co-operative enterprises”.

Tähän aiheeseen sisältyvät keskustelut, miten osuustoiminnan avulla voi lieventää köyhyyttä. Ongelmana osuustoimintamaailmassa on edelleen globaalin määritelmän puuttuminen

köyhyydestä, siitä huolimatta, että se oli keskeinen keskusteluaihe kestävän kehityksen huippukokouksessa Johannesburgissa v. 2002.

Em. ajasta lähtien on voitu todeta, että kestävä kehitys ja osuustoiminta liittyvät yhteen. Avoimeksi jää kuitenkin se, onko osuustoiminta ja kestävä kehitys ymmärretty ja vastaanotettu siellä, missä köyhyyttä on eniten. Vai olisiko nyt osuustoiminta vuosikymmenen aikana mahdollistaa käynnistää keskustelu jälleen köyhyydestä, jotta saataisiin sille asianmukainen määritelmä. Sen jälkeen tulisi laatia toimintasuunnitelma köyhyyden lieventämiseksi, kuten tapahtui kestäväkehityksen osalta n. 13 vuotta sitten Johannesburgissa?

Hyvät kuulijat

Kestävän kehityksen työn kehittäminen ja valmistelu – hankkeen perussisältönä ovat aiemmin mainitsemani seikkojen hoitaminen, jonka toivon jatkuvan edelleen yliopiston tai tutkimuslaitoksen piirissä.

Lopuksi lausun parhaat kiitokseni Pellervo-Seuralle ja erityisesti toimitusjohtaja Sami Karhulle vuosien varrella ja tekemästämme yhteistyöstä, jonka uskon edelleen jatkuvan.